

Materiály aneb co je vhodné na co a kde to levně sehnat

Materiály na zbraň

Materiál na štít a tyčky na šípy jsou probrány zvlášť v dokumentu Štíty a Výroba šípu.

Laminát - v současné době asi nejlepší materiál. Je velmi pevný a při dostatečné tloušťce se ani moc neprohýbá. Ideální je profil 12x15 mm (obouruční zbraně, tesáky) a 20x6 mm (jednoruční meče). Je ale třeba srazit hrany nebo dobře zvolit polstrování. Při obrušování používejte rukavice a před lepením důkladně poškrábejte povrch (smírek, pilník).

výhody: neláme se

nevýhody: trochu trable s opracováním, nutné pečlivější polstrování, nutné zesílit jílec

kde ho sehnat: fantasy internetové obchody, případně (levněji) firmy prodávající laminátové profily

Násada - v obchodech můžete koupit násady na různé nářadí. Prakticky všechny jsou ale příliš tlusté a tím pádem i těžké. Abyste z nich mohli udělat použitelnou čepel či topor, musíte je po celé délce rovnoměrně zúžit hoblíkem nebo pořízem, v nouzi i nožem. Je to dost zdlouhavá práce, a pokud léta ve dřevě nejdou úplně rovně, může být výsledek žalostně křivý. Jediná násada vhodná na použití bez úprav, je násada na motyku či hrablo (ne smrková!), ale pouze na obouruční sekery nebo palice. Na cokoliv jiného už je nutné odlehčit i ji.

Ještě bych neměl zapomenout zmínit, že v některých obchodech (v Brně Cupák) prodávají za pár korun bukovou kulatinu, průměr do 20-30mm. Ta s průměrem 20mm je vhodná spíš pro mladší účastníky (lehká, méně vydrží), ale jinak super. Pozor na lepené spoje (zubatá cikcak linie), vždy se zlomí.

výhody: vyschlé, kvalitní a pevné dřevo (nepoužívejte smrkové násady na košťata apod., pokud nepoznáte smrkové dřevo, ptejte se)

nevýhody: moc tlusté

Práh - v mnoha různých obchodech pro domácnost lze koupit bukové či dubové prahy (to, na co šlapete, když procházíte dveřmi) Existuje celá škála šířek a délek. Dub je na meč moc těžký, ale na tesáky a dýky je super. Buk je na meče dobrý. Samozřejmě si pohlídejte, aby byl práh rovný a měl rovně léta (ideálně hodně hustá).

výhody: vyschlé, kvalitní a pevné dřevo, cena přiměřená (z prahu za stovku uděláte dvě čepele)

nevýhody: musíte sehnat elektrickou pilu, abyste práh podélně rozřízli. Na meč potřebujete profil 20x30cm, slabší jedinci o něco menší. Samozřejmě musíte ohladit hrany.

Mladý stromek - na krajích lesů a v zanedbaných částech parků rostou náletové stromky na divoko a hodně hustě. Když roste na jednom metru čtverečním dvacet kmínků, nikdo se na vás nebude zlobit, když si jeden uříznete. Potřebujete-li víc, nekácejte vše na jednom místě. Nejprve se ale poraďte, abyste poznali, co kácet. Nejlepší je jasan a buk (a není zas takový problém je sehnat), ještě pevnější je habr a akát (ale je problém sehnat rovný), případně líska (je velmi lehká, ale více se láme). Při delším zkoušení a vybírání najdete i velmi rovné části vhodné na meče či kopí (při výběru si pomozte přiložením rovné tyčky). Mírně zahnuté části se hodí na šavle, topora seker apod. Vhodná tloušťka je cca 2 cm jednoručka a cca 2,5-3 cm obouručka, nepočítejte ale kůru. Kůru můžete oloupat hned (jde to snadno) nebo později (dřevo bude lépe prosychat). Čerstvé dřevo je velmi těžké, stromek musí nejméně jeden měsíc vysychat - ne u tepelného zdroje a ne prohnutý (opřený o zeď), ideální je veranda, půda apod. a dřevo by mělo vodorovně ležet nebo svisle viset na provázku. Vždy uřízněte delší kus, než potřebujete. Při prosychání se dřevo často zkroučí nebo mu popraská konec, takže až poté z něj vyříznete co nejrovnější kus potřebné délky. Je lepší uříznout o trochu více kusů, abyste měli na výběr.

výhody: zadarmo, seženete ho snadno vždy a všude, vhodné na realistické topory seker, zahnuté šavle apod.

nevýhody: musíte ho pořídit hodně dopředu (je vhodné řezat v zimě), občas bývá problém sehnat rovný kus, změna tvaru při vysychání

kde ho sehnat: kdekoliv, kde je nějaké neudržované houští, vyjděte si na procházku

Vodovodní trubka - plastová trubka na vodu (existují různé průměry). Hodně se prohýbá, ale je dost lehká a tak je to alternativa pro menší a slabší jedince. Hlavici lze řešit závažím uvnitř konce trubky.

výhody: lehké, snadno opracovatelné.

nevýhody: průhyb, kulatý profil

kde ho sehnat: obchody pro instalatéry a kutily

Hokejka - dříve hojně používaný materiál. Má vhodné rozměry a je zadarmo. Není ale hokejka jako hokejka, některé jsou z mizerného dřeva a lámou se, jindy jde o nezníčitelný kompozit dřeva a laminátu. Odřízněte kousek a podívejte se, z čeho je ta vaše. Vždy je třeba hokejce nejprve "srazit hrany", tj. nožem či podobným nástrojem zaoblit její průřez z obdélníku do elipsy. Hranami to hodně bolí a rychle se v tom místě ničí polstrování.

výhody: zadarmo, vhodná tloušťka

nevýhody: ne všechny jsou kvalitní, nutnost ohladit hrany

kde ji sehnat: neshánějte hokejku novou, ale zlomenou. Tu vám dá každý hráč zadarmo. Často je najdete vyhozené u zamrzlých rybníků nebo u zimních stadionů. Na nich se můžete domluvit se správcem, aby vám je nechával bokem.

Co nepoužívat: kovové tyčky či trubičky (např. duralové tyčky od lyžařských hůlek) - jsou moc lehké a po ohnutí je nelze narovnat, bambus - štípe se na ostré (a hodně nebezpečné) štěpiny, papír - ze smotaného balícího papíru LZE udělat funkční čepel, ale úder je bolestivý asi jako gumovou hadicí. Boken - má nevhodnou délku, je tvrdý (láme jiné zbraně) a má příliš ostrou hranu

Materiály na polstrování

Mirelon (nebo méně známá značka **Tubex**) - izolace na vodovodní trubky, v podstatě šedá hrubá karimatka ve tvaru dutého válce. Používá se na polstrování mečů, hran štítů (jednoduchá a rychlá na výrobu, ale mizerná životnost) a samotný ho lze použít na noční zbraně (z mirelonu o velké tloušťce a malé díře LZE udělat i funkční obouruční zbraně) nebo třeba oštěpy. Na internetu a ve specializovaných obchodech ho lze koupit v široké škále různých průměrů a síle stěny. Pokud ho nasazujete na tyč a nesedí průměr, můžete trubku podélně rozříznout (je už naříznutá) a zúžit nebo vložit výsek jiné trubky.

výhody: levný, snadno se s ním pracuje

nevýhody: při silnějších úderech se velmi rychle vymlátí, kulatá čepel (polstrování mirelonem) je na akcích akceptovaná jen u nováčků a začátečníků, nestandardní průměry a tloušťky se hůře shání

kde ho sehnat: základní průměry se dají koupit v prodejnách s domácími potřebami, širší sortiment seženete ve větších hobby marketech, případně na internetu.

Karimatka - využívá se na čepele seker, mečů a šavlí, části kostýmů, různé doplňky apod. Pokud bude mechanicky namáhána = otloukaná (tj. bude sloužit jako polstrování či ostří), tak čím menší dírky, tím lepší (vyšší životnost). Používejte vždy novou, ne staré, odřené a potřhané kusy. Před lepením chemoprenem je velmi žádoucí hustě poškrábat hladkou plochu karimatky.

výhody: poměrně levná, dobře se s ní pracuje

nevýhody: životnost lepší než mirelon, ale také ne světoborná

kde ji sehnat: různé sportovní obchody, ale i supermarkety, tam je před létem mívají v akcích

EVA karimatka - je mnohem odolnější. V současné době asi nejlepší materiál na polstrování zbraní. Vhodná je tloušťka 14 mm. Je ale docela drahá a také se špatně opracovává. Nejlepší je stříhat ji silnými nůžkami a při řezání mít plochu řezáku stále namazanou olejem. Jde ji také řezat odporovým drátem, takže když si uděláte nástavec na pájku, vyříznete žlábek na jádro za pár vteřin místo půl hodiny práce s řezákem či nůžkami. Pozor, teplem se škvaří, nenechte ji ležet u zdroje tepla.

výhody: velmi odolná

nevýhody: vyšší cena, horší opracování

kde ji sehnat: nejlevněji na internetu (pozor, některé obchody označují jako EVA i jiné pěnové hmoty, u nás ji vyrábí firma YATE), je vhodné se složit ve více lidech

Poreten - Bílá pěnová hmota. Je dost odolná a dobře se obrábí. Také velmi dobrá alternativa na polstrování čepelí. Ale vyjde draž než EVA.

výhody: odolný, dobře se opracovává

nevýhody: vyšší cena

kde ji sehnat: fantasy internetové obchody, případně výrobce (ale toho neznám)

Pryž (též mikroporézka) - materiál oblíbený hlavně e-shopy (levný a snadno se s ním pracuje). Problém je, že může mít dost různou tvrdost. Ty měkké jsou v pohodě, ty tvrdé jsou vhodné jen na kekely. Pokud je použijete na normálního člověka beze zbroje, bude ho to hodně bolet.

výhody: velmi odolná

nevýhody: velmi tvrdá, dost těžká

kde ji sehnat: fantasy internetové obchody

Molitan - super věc na vše, co má být opravdu měkké - bojová kladiva, kyje a palice, hlavice bijáků, šípů a kopí, lze ho použít i jako polstrování do prilby nebo pod rukou u štítu, lze jím zpevnit kostým, vycpat jím část masky apod. Molitan je ale hodně měkký, když ho nepoužijete dost tlustou vrstvu (5-10 cm), tak málo tlumí (jako by tam nebyl) a pokud ho je dost, tak je zase hodně těžký. Proto ho je nutné použít jen tam, kde je polstrovaná část malá (hlavice šípu nebo bojové kladivo). Nikdy jím nepolstruje sekery a meče! Kromě běžného, molitanu existují molitany různých hustot (ptejte se čalouníků). Nám se nejlépe hodí ten hustší a tužší (někdy bývá tmavě šedý). Molitanové polstrování se nesmí utáhnout páskou či jiným obalem, ztratilo by schopnost tlumit a fungovalo by jen jako závaží. Molitan se obaluje látkou (na pravidelné tvary ušijete přesně padnoucí obal, nepravidelné polepíte). Lze použít i neutaženou (!) kobercpásku, ale musí se hodně překrývat, protože samotná na molitanu moc nedrží. Též nechte otvory na "dýchání" (při stlačování molitanu musí někudy unikat vzduch uvnitř).

výhody: zadarmo, dobře se s ním pracuje

nevýhody: hodí se jen na něco

kde ji sehnat: když někdo vyhazuje sedačku či křeslo, rozřežte ho a vyjměte bloky molitanu, lze se též domluvit a vykuchat molitan z nábytku při svozu velkoobjemového odpadu či v ekodvorech. Molitan lze samozřejmě i koupit, ale je dost drahý.

File (plst') - je dobrý tam, kde potřebujete něco měkkého, ale poměrně tuhého. Typicky je skvělý na polstrování prilby, rukavic apod. Vhodná tloušťka je cca 0,5-2 cm, závisí ale i na druhu (jak moc je měkký). V obchodech s náradím prodávají připravené kousky na zednická hladítka, ty nekupujte, jsou hodně drahé. Nejprve se podívejte po půdách apod., poté po obchodech, kde by vám ho prodali na metráž (lze koupit i větší množství tenčího a dát víc vrstev).

Materiály na tvorbu

Tlustá kůže (hlazenice 1-5mm) - ideální materiál na zbroje, nátepníky, opasky, brašničky a další věci. Bohužel je drahá a hůř se shání. Abyste ušetřili, vyplatí se nakupovat přímo v koželužně. Odřezky v obchodech pro kutily jsou nejdražší.

Nová kůže je moc světlá, září novotou. Je vhodné ji namazat, aby ztmavla a získala realističtější vzhled. Osobně doporučuji levnou impregnaci Elascon (koupíte v drogeriích) - kůži to současně ošetří a naimpregnuje. Před impregnací můžete kůži nabarvit. Nejlepší jsou barvy na kůži a semiš (firma Chevas), pokud potřebujete jen nárazově trochu, lze použít i lihové mořidlo.

kde ji sehnat: Velké kusy jsem nejlevněji viděl zde: <https://www.pethardware.com/cs/hovezi-usne/> a také zde <http://www.kumo-kozeluzna.cz/>. Malé odřezky lze sehnat velmi levně u ševců a sedlářů. Pokud sháníte kůži na pásek, tak vězte, že kupodivu nejlevnější je koupit v secondhandu slušný kožený (!) pásek a jen mu vyměnit sponu.

Jekor - mezi náhražkovými materiály na dřevárny dříve nekorunovaný král. Už se ale špatně shání a tak ho nahrazuje kůže, u které navíc nemusíte dělat povrchovou úpravu. Ale pokud ho máte nebo dokážete sehnat na různé vnitřní zpevňovací věci je stále moc fajn. Pozor, lidé si ho často pletou s

kobercem, který není zdaleka tak dobrý (více níže). Jekor se řeže ostrým nožem či výsuvným řezákem, na tenký jekor lze použít i masivní (!) ostré nůžky. Spojuje se nejčastěji šitím dratví (pracnější) nebo nýtováním sedlářskými nýty (dražší), díry na ně se nejlépe dělají průbojníkem. Lze ho též snadno lepit chemoprenem, ale slepený jekor nepříjemně ztvrdne.

Aby jekor slušně vypadal, musíte ho buď polepit látkou nebo tenkou kůží (pracné a drahé - pokud ho chcete použít místo tlusté kůže, zvažte raději rovnou pořízení kůže) nebo natřít (třeba balakrylem). Nátěry jsou potřeba min. 2-3 a před každým se musí povrch obrousit smirkem. Případně před prvním nátěrem opalte volná vlákna horkovzdušnou pistolí.

výhody: zadarmo, když už ho seženete, tak obvykle ve velkém množství, dobře se s ním pracuje, všestranné využití

nevýhody: špatně se shání, musíte mu udělat povrchovou úpravu

kde ho sehnat: už se více než pětadvacet let nevyrábí, mnoho lidí ho má ale ještě doma či na chatě místo koberce, pod kobercem apod. Občas to někdo vyhazuje a pak je toho velká role. Můžete se poptat příbuzných a známých, případně jiných dřevařů, protože když už ho někdo má, tak ho má obvykle slušnou zásobu. Občas ho lze najít vyhozený u popelnic. Zjistěte si, kdy se ve vašem městě vyhazuje velkoobjemový odpad (kdy je přistavený kontejner) a pak tam večer zajděte a pokud někdo vyhazoval jekor, berte ho. Dá se domluvit i s pracovníky sběren a ekodvorů, aby vám jekor, až ho někdo vyhodí, dali bokem. Klidně berte i starý a trochu špinavý (lepší stejně neseženete), neberte hodně sešlapaný, promáčený, zablácený, zamaštěný či hodně špinavý.

Koberec - podobný materiál jako jekor, ale na rozdíl od jekoru má vyčnívající smyčky vlasu a někdy se výrazně snadněji smotává jedním směrem. Lze z něj udělat některé doplňky či jím zpevnit kartonový štít. Nic moc materiál. Shání se podobně jako jekor, ale mnohem snadněji (alespoň malý odřezek má doma skoro každý a u popelnic leží mnohem častěji).

Pěnové čtverce - takové ty na podlahu a na hrani pro děti s "puzzle" zuby na okrajích. Lze ho snadno tvarovat (silné nůžky, případně řezák) a ohýbat pomocí horkovzdušné pistole. Je to skvělý materiál na výrobu různých doplňků a rekvizit, případně méně namáhaných kostýmů. Není ale zas tak odolný, aby se z něj daly dělat ostří seker nebo častěji používané zbroje. Také na něm špatně drží barva (tedy natřít balakrylem to jde dobře, ale o delším používání barva oprýskává), takže je důležité použít čtverce v barvě, kterou má mít hotový výrobek. Takže spíše na jednorázovější efektní věci.

výhody: velmi dobře se s ním pracuje, levný, lehký, ohebný

nevýhody: menší fyzická odolnost (při velkém namáhání se trhá), časem trochu oprýskává barva

kde ho sehnat: leckdo ho má po dětech doma, dají se sehnat i velké čtverce (60x60 cm) - hledejte na internetu pojem "pěnové podložky" nebo "tatami", časté jsou černé, občas se dají sehnat různé barvy. Pozor, potřebujete, aby jedna strana byla hladká. Ta s protiskluzovým vzorem je pro nás nepoužitelná (vypadá uměle a nedrží na ní barva).

Lepidla

Herkules - skvělé lepidlo na savé materiály (papír, dřevo, kůže, přírodní provaz), ale rozpouští ho voda, takže je použitelný jen na věci, které moc nezmoknou (v silné vrstvě vydrží i běžný déšť).

Chemopren (nebo jeho levnější varianty - Český pren, Signapren, Alkapren) - lepí skoro všechno (jekor, karimatka, ...), hojně se používá. Je ale dost drahý (tedy pokud nekoupíte velké balení) a musí se dodržet pracovní postup (nanést lepidlo v souvislé vrstvě na oba lepené povrchy, 10-15 minut počkat a pak teprve velkou silou spojit, po slepení nechat jeden den ležet). Pokud lepíte větší plochy, je výhodné obětovat jeden štětec, hodně si urychlíte práci. Ideální koupit i ředidlo, ať štětec může umýt. Lepené měkké materiály (typicky jekor) také ztvrdnou, takže někdy je dobré nedávat lepidlo úplně do kraje, aby nevznikaly ostré, tvrdé hrany.

Povrchová úprava

Aneb čím pokrýt povrch měkkých materiálů, aby něco vydrželo a aby to hezky vypadalo. Většinou jde o různé lepicí pásky. Pamatujte na to, že pokud má hmota polepovaná páskou zůstat měkká, nestlačená,

musí se na ni páska přilepovat zvolna, bez tlaku. K tlaku dochází hlavně tehdy, když odmotáváte pásku z kluba (zejména při obalování čepelí mečů). Neopírejte při tom tah o obalovaný předmět, ale přidržte si pásku prsty nebo předmět obalujte předem odříznutými kusy pásky.

Kobecová páska (kobecpáska, kobecovka) – kdysi nejpoužívanější páska. Problém je, že současné kobecpásky jsou velmi šizené a velmi mizerné lepi. Již nemá smysl je používat. V současné době se dá lepidlá kobecpáska sehnat jen v některých fantasy internetových obchodech a je mnohem dražší než ta běžná v domácích potřebách (ale zde nemá smysl šetřit). Aby kobecpáska lépe držela, je vhodné ji ihned po nalepení natřít balakrylem.

výhody: poměrně snadná práce, dobrá tvarovatelnost a to nejdůležitější: dá se natřít (voduvzdornost, hezká povrchová úprava)

nevýhody: cena, nutné kupovat speciální, alespoň trochu funkční

kde ji sehnat: fantasy internetové obchody

TAPE nebo POWERTAPE páska (tejpka) - šedivá, plastově lesklá páska s jemným vzorem malých čtverečků (textilní vlákna zpevňující pásku). Pozor existují různě pevné (a drahé) druhy. Ty levnější se nedají použít na obalení polstrování (trhají se už při prvních úderech). Osvědčila se třeba značka Pattex.

výhody: dobře lepi, kvalitní je docela pevná

nevýhody: ošklivý umělohmotný vzhled, nedá se natřít (každá barva brzy sleze), za mrazu se odlepuje

kde ji sehnat: domácí potřeby, kutilské obchody, větší balení (50m) jsou výrazně levnější

Stříbrná páska - tenká a velmi, velmi lesklá (jako zrcadlo), podobná izolepě s reflexním povrchem. Intenzivní lesk se někomu líbí, někomu ne. Je velmi dobře vidět i při nedostatku světla a tak je ideální na obalení nočních zbraní. Také se používá jako imitace stříbra. Samotná není na obalování měkkých materiálů dost pevná, musí pod ní být jiná páska.

výhody: pokud chcete zářivou zbroj, jde o velmi jednoduché řešení povrchové úpravy

nevýhody: je přeci jen až nepřirozeně (uměle) blyštivá, samotná není dost pevná

kde ji sehnat: lepší kutilské obchody (v Brně Řempe), 50m stojí cca 50 korun

Izolepa - záležitost zoufalců a úplných nováčků, nic nevydrží a vypadá otřesně, vyhýbejte se jí

Látka - dobrá a použitelná varianta, jen trochu pracná. Na kyje a jiné nepravidelné objekty je nejlepší ji nalepit chemoprenem (není to úplně jednoduché, ale jde to), na meč či hlavici pravidelného kladiva se lepit nemusí, stačí ušít obal přesně padnoucího tvaru. Velkou výhodou je, že nestahuje měkkou molitanovou hlavici. Využívá se i na hroty šípů a dobrá je i na hrot kopí. Prostě na vše, co má být opravdu měkké, nestlačené. Vyberte vhodnou barvu (lze domalovat balakrylem nebo barvami na textil), odolnější tkaninu (!) a při zašívání nechte dostatečnou rezervu na pozdější opravy.

Tenká kůže - velmi hezká a stylová povrchová úprava. Ideální na jílce a rukojeti (kůži lepte hladkou stranou dolů), velmi dobrá na povrch jekorových zbrojí, štítů apod. Můžete s ní pošít či polepit čturu či knihu kouzel, ušít z ní váček atd. Lepí se chemoprenem, méně namáhané a před vodou chráněné plochy (například ta kniha kouzel) klidně i herkulesem.

kde ji sehnat: v některých kutilských obchodech se dají občas koupit (dost drazé) malé odřezky (vhodné tak na ten jílec), levněji ji seženete, když v sekáči koupíte něco koženého a rozpáráte to, nejlevněji pokud bude někdo vyhazovat starou koženou sedačku, potahy apod. Vemte nůž a chladnokrevně vše ořežte.

Koženka - náhražka kůže. Není příliš levná a ani dost odolná (může se rychle odírat třením dílů i dopadajícími zbraněmi nepřátel). Takže vždy nejprve vemte na zkoušku malý kousek a dejte mu zabrat. Obecně platí, že kůže je prakticky vždy lepší.

kde ji sehnat: koupit v kutilských obchodech typu nebo si počíhat na vyhozený, koženkou čalouněný nábytek s nožem (mnohem větší šance ho sehnat než u kůže).

Barvy

Zaprvé – zapomeňte na vodou ředitelné barvy (např. tempery), nepřežily by první dešť.

Balakryl (případně jiné akrylové barvy) - velmi osvědčený, dobře se s ním pracuje, skvěle se míchají různé odstíny na stínování. Je ale docela drahý, pokud potřebujete jet trochu na kontury nebo na namíchání správného odstínu, vyplatí se vám trochu odlít od někoho, kdo ho má a nekupovat celou pixlu. Nezapomeňte hned po natírání pořádně vymýt ze štětce barvu.

Existují i kovové akrylové barvy (imitace železa či zlata). Koupíte je v některých fantasy internetových obchodech nebo o něco levněji ve výtvarných potřebách. Pracnější na aplikaci, ale drží výrazně lépe než spreje. Je vhodné pod ně dát 1-2 nátěry balakrylu v podobné barvě (šedá pod ocel). Dají se namíchat s černou barvou pro snadné stínování.

Spreje - používají se hlavně kovové (zlatý, stříbrný, bronz, ...). Musí přijít na podkladovou barvu a musí se překrýt lakem, jinak se brzy otlučou (váš meč po boji ztratí stříbrnou barvu a vaši protivníci budou mít na mečích, štítech apod. stříbrné skvrny). Koupíte je v obchodech s barvami a ve větších drogeriích.

Mořidlo - na barvení toporů a tyček šípů.

Syntetika - barvy ředitelné ředidlem (nezapomeňte koupit). Déle schnou, nenanesete je v tak tenké vrstvě (na polstrování zcela nevhodné), nevyhrajete si tolik s mícháním odstínů, ale lépe kryjí a leccos vydrží. Na natření štítu, kouzelnické hole apod. jsou asi použitelné.

Laky - vhodné na ochranu před vlhkostí - jak vysušeného dřevěného jádra meče, tak třeba toporu sekery, který chcete nechat v přírodní podobě (můžete ho před tím namořit na tmavo). Také na to, aby se vám sprej či kovová barva neomlátila. Na měkké a namáhané části použijte akrylový lak (rozlišujte kde použít lak matný a kde lesklý), na pevné dřevo není špatný lodní lak.

Materiály na specifické techniky (kašírování, latex, laminování) rozeberu v příslušných dokumentech.